

TEISĖS AKTO PROJEKTO DALYKINIO VERTINIMO PAŽYMA

PAŽYMA Nr. NV- 2022-09-12		DĖL PINIGINĖS SOCIALINĖS PARAMOS NEPAŠILDINTIEMS GYVENTOJAMS ĮSTATYMO NR. IX-1675 21 STRAIPSNIO PAKAITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO		
ĮSTATYMO PROJEKTAS Nr.: TAP-22-1577 TAIS-22-12168(2)		Rengėjas	Svarstyta	Siūloma
Įtraukta į artimiausią Seimo sesiją	Ne	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija (SADM)	Nesvarstyta	Svarstyti: ☒ TAP ☐ LRV pasitarimas ☒ LRV posėdis

DALYKINIS VERTINIMAS	Siūlomos pagrįstos priemonės, kurios padės išspręsti nustatytą problemą	Taip
	Siūlomas sprendimas pagrįstas įrodymais (duomenimis, faktine informacija)	Taip
	Teisės akto projektas parengtas laikantis Vyriausybės darbo reglamento reikalavimų dėl derinimo subjektų, terminų, projekto lydimosios medžiagos	Taip
	Teisėkūros procesas buvo įtraukus, užtikrinant tinkamą suinteresuotų asmenų informavimą ir dalyvavimo sąlygas	Netaikyta
TEISINIS VERTINIMAS – TEISĖS GRUPĖS PASTABOS	☐ Esminės ☐ Vertinamojo / tikslinamojo pobūdžio ☒ Redakcinio pobūdžio ir (ar) teisės technikos ☐ Pastabų nėra	

PROJEKTO TIKSLAS	Užtikrinti galimybę gyventojams, kurie kreipiasi dėl šildymo, geriamojo ir karšto vandens išlaidų kompensacijų (kompensacijos), skirti jas ne 3 mėn., o visam šildymo sezonui ir taip sumažinti administracinę naštą gyventojams ir savivaldybių administracijoms išaugus besikreipiančiųjų skaičiui.
SPRENDŽIAMA PROBLEMA	<ul style="list-style-type: none">Šiuo metu kompensacijos skiriamos 3 mėn. (ilgesniam laikui jos gali būti skiriamos tik jei nesikeičia šeiminė padėtis, pajamos). Todėl dėl kompensacijų pratęsimo asmenys, kurių pajamos ar šeiminė padėtis pasikeitė (pvz., dirbantys asmenys), turi kreiptis pakartotinai.Įtempta geopolitinė padėtis, besitęsiantis karas Ukrainoje, auganti infliacija bei rekordiškai brangstantys energijos ištekliai neigiamai paveiks gyventojų finansines galimybes apmokėti būsto išlaikymo išlaidas ateinančių šildymo sezoną. Prognozuojamas ženklus šilumos kainų šuolis dėl atskirų energijos ir kuro rūšių brangimo (pvz., elektros, dujų – net kelis kartus) turės įtakos ir asmenų, kurie įgys teisę į kompensacijas, skaičiaus augimui.

POREIKĮ KEISTI REGULIAVIMĄ INDIKUOJANTYS SUBJEKTAI IR (AR) ŠALTINIAI	DUOMENYS / ĮRODYMAI
✓ Praktinės taikymo problemos	<ul style="list-style-type: none">2022 m. I pusm. SADM duomenimis, vidutiniškai per mėn. kompensacijas gavo 153 tūkst. gyventojų (5,5 proc. visų šalies gyventojų). Bendras kompensacijų gavėjų skaičius per šį laikotarpį sudarė apie 243 tūkst. asmenų, iš jų būstą šildant kitomis energijos ir kuro rūšimis (dujomis, elektra, mediena ir pan.) – 66,5 tūkst. (27,4 proc. nuo visų kompensacijų gavėjų). Palyginti su praėjusių metų tuo pačiu laikotarpiu, vidutiniškai gavėjų skaičius per mėn. išaugo 60,5 proc. (nuo 95,22 tūkst. iki 152,86 tūkst. asmenų).Atsižvelgiant į prognozuojamą šilumos kainų augimą dėl brangstančių energijos ir kuro (žaliavos) kainų augimo, asmenų, kurie įgytų teisę į kompensacijas, skaičius, gali augti iki 23 proc. būstą šildant centralizuotai, o šildant kitomis energijos ir kuro rūšimis – gavėjų skaičiaus augimas priklausys nuo kainų atskiroms energijos ir kuro rūšims padidėjimo.

SIŪLOMOS PROBLEMOS SPRENDIMO PRIEMONĖS

Rengėjų pasiūlytos priemonės atitinka problematiką ir yra taiklios, siekiant supaprastinti kompensacijų skyrimo tvarką.

Siūloma nustatyti, kad jeigu dėl kompensacijų kreiptasi prieš 1 mėn. iki prasideda šildymo sezonas arba šildymo sezono metu, visiems asmenims, turintiems teisę į kompensacijas, šios kompensacijos skiriamos visam šildymo sezonui (ne 3 mėn.). Šios nuostatos būtų taikomos prašymams-paraiškoms, pateiktiems po 2022-09-01 ir galiotų 2022-2023 m. ir 2023-2024 m. šildymo sezonams.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO KAŠTAI

Papildomų lėšų nereikės.

SPRENDIMO ĮGYVENDINIMO NAUDOS

Įstatymo projektu siūlomu pakeitimu sumažės administracinė našta nepasiturintiems gyventojams, nes nereikės kelis kartus per šildymo sezoną kreiptis dėl kompensacijų skyrimo (pratęsimo), o savivaldybių administracijoms – sumažės pakartotinai besikreipiančiųjų srautas, augant piniginių socialinės paramos gavėjų skaičiui.

TEISĖS AKTO PROJEKTO DERINIMAS

Projektas su FM suderintas be pastabų, patikslintas pagal TM pastabas.

Lietuvos savivaldybių asociacija projektui pritaria, tačiau atkreipia dėmesį į tai, kad paskyrus kompensacijas visam šildymo sezonui, gali susidaryti lėšų permokos, paramos gavėjams neinformavus apie pasikeitusias pajamas ar kitas aplinkybes.

KITI DALYKINIO VERTINIMO ASPEKTAI

SADM projektą patikslins pagal Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupės išvadoje pateiktas redakcinio pobūdžio pastabas, prieš teikiant jį pasirašyti Ministrui Pirmininkei (suderinta darbo tvarka).

PAŽYMĄ PARENGĖ

Daiva Buivydaitytė-Garbštienė

Vyriausybės kanceliarijos Socialinės politikos grupė, patarėja